

Årsmøde Distrikt 4
09.04.25
Brørup

Samarbejde mellem Ældre Sagen
og Hedensted Kommune

Ældre Sagen Hedensted i tal

April 2025

Afdeling	Medlemmer	Frivillige	Udvikl 22-23	Udvikl 19-23
Hedensted	4.190	141 3,3 %	336 9,8 %	19,0 %
Juelsminde	3.760	105 2,8 %	205 6,3 %	13,9 %
Tørring-Uldum	2.270	82 3,6 %	91 4,5 %	11,5 %
Hovedtotal DK	1.054.000	20.800 ca 2%	40.511 4,3 %	9,6 %
Kommunen	10.220			

Hedensted kommune

- Hedensted kommune en udviklingskommune, især i området omkring Hedensted-Løsning
- Gode trafikforbindelser ud af og ind i kommunen. Elendige kollektive trafikforbindelse i kommunen øst-vest.
- Problematisk for borgere, som ikke kører bil.
- Rundet 48.000 indbyggere. 13.450 over 60 år, heraf 10.275 over 65 år, 2.635 over 80 år.
- Har en presset økonomi, som ifølge politikerne primært skyldes udligningsreformen.

Ældre Sagens koordinationsudvalg

- **Koordinationsudvalget i Hedensted**
- Koordinationsudvalg på 9 medlemmer, mødes min. 4 gange årligt, fælles arrangementer på tværs af lokalafdelingerne.
Samarbejdsaftale med Social Omsorg.
Mødes én til to gange årligt med direktør og chef for ældreplejen eller efter aftale
- Har møder med udvalgsformand
- Intern telefonliste til chefer og plejehjemsledere i Social Omsorg. Hurtig kontakt, når der er henvendelser fra borgere. Kan tage "sager" i opløbet. Bruger bisidderordningen

Samarbejde - hvorfor

- Styrker mulighederne for at opfylde Æs' målsætninger og visioner
- Sikre mere tryghed og bedre livskvalitet for borgerne og deres pårørende
- Styrker samarbejdsrelationer mellem ÆS og kommune
- Skaber trivsel og fællesskab blandt de frivillige
- Skaber berettiget positiv omtale af ÆS.
- I nogle tilfælde en nødvendighed, f.eks. Vågetjeneste, spiseven, tryghedsopkald.

Samarbejde - hvornår

- Når samarbejdet lever op til ÆS' formål (§ 2) og lokalafdelingens opgaver (§ 8.2) og visioner .
- Når den nødvendige forventningsafstemning viser fælles fodslag. "Vi har en fælles sag"
- Når vilkår for varetagelse af opgaven er i overensstemmelse med ÆS' frivillighedspolitik.
- Når der er umisforståelig enighed om samarbejdet og der som udgangspunkt forelægger en skriftlig samarbejdsaftale.

Hvad bør aftalen indeholde?

Krav til aftale

- Formål
- Aftalens parter og aktører
- ÆS' organisatoriske grundlag for aftaleindgåelse
- Målgruppe og frivilligroller
- Vidensdeling og kvartalsvise møder
- Tidsplan samt evalueringsmøder
- Underskrifter af parterne.
- Projektbeskrivelse som bilag
- Flyer, pressekontakt, fokus på netværk.

Samarbejde – nej tak

- Når opgaven ikke er omfattet af ÆS' formål.
- F.eks. Ikke er i overensstemmelse med ÆS's frivillighedspolitik.
- Når samarbejdet supplerer kommunens skalopgaver og har faglig karakter
- Når samarbejdet kan være konkurrenceforvridende.
- Når den nødvendige forventningsafstemning går i hver sin retning
- Ja til samarbejde, når vi har en fælles sag. NemID til MitID. Vågetjeneste. (et eksemplarisk samarbejde)
- Chaufførkorps FGU et eksempel på, hvornår, vi ikke skal involvere os – uanset den gode sag.

Netværk og samarbejde

- **Samarbejdsrelationer mm.**
- Netværk Social Omsorg, Biblioteket, Pensionisthøjskolen, 3 X Ældre Sagen og Seniorrådet. 4 styregruppemøder.
- KOU indgår i fælles aktiviteter med Seniorråd, Danske Seniorer, Faglige Seniorer, Desuden SSP og Ungdomsskolen (tricktyveri)
- Lokalt ældrepolitisk topmøde 28.10.25 i samarbejde med Seniorrådet, Danske Seniorer og Faglige Seniorer.
- Deltager i Folkemødet på havnen i Juelsminde
- Byrådets strategimesse: Workshop: Velfærdsteknologi og samarbejde med ÆS. 28.05.25. Foreningsforum 2025: Lørdag 26. april 2025. Seniorernes frivillige engagement.

Aftale NemID til MitID i 2022

- Aftale: Medarbejder fra Borgerservice møder op i IT-cafeen i Juelsminde og Hedensted. I Tørring i Frivillighuset med IT-frivillige fra Hedensted, kommunen betaler for kørsel.
- **Medarbejder:** Foretager myndighedsopgaven med registrering af borgeren mm.
- **IT-frivillige:** Vejleder borgeren og foretager det fornødne på mobilen.
- **Café-værter:** tager imod, viser på plads og sørger for kaffe og go'snak. Fordele for både borgere, ÆS og kommunen.

Fordele

- Fordele for kommunen: aflastning, kritikken tager af, positiv omtale, udvider kontaktnettet til Ældre Sagen. Over 700 borgere fik hjælp i perioden.
- God presseomtale både i de trykte medier og i DR P4 Trekanten og TV-syd.
- Win-win situation for alle parter.
- NB! Kun mundtlig aftale. Fremadrettet skriftlig ved større projekter.
- Vi er så parat, når en passende mulighed viser sig, det gjorde projekt deviceoptimering. (Tryg Mobil)

Faldgruber ved samarbejde

- Faldgruber: JA.
- Gråzonerne mellem SKAL - og KAN-opgaver, er ofte flydende, der skal afstemmes forventninger.

Husk:

- Frivillige skal ledes af frivillige. Kommunen ikke arb.ledere
- ÆS-projekt, ikke kommunens. Kommunen kan yde support,
- Kommunen kan ikke diktere eller pålægge opgaver. ÆS-frivillige kan ikke drages til ansvar og er ikke professionelle.
- Vigtigt, at vi er skarpe på grænserne.
- Tvivlsspørgsmål håndteres af formandskab/KOU.
- Vigtigt med tæt kontakt til sekretariat, altid mulig at få hjælp og kompetent rådgivning.

Organisatorisk grundlag for frivilligt arbejde

Citat fra regeringens udspil til ældrereform:

”Kommunerne vil ikke kunne pålægge de frivillige at introducere ældre borgere for velfærdsteknologi”

Udpluk fra samarbejdsaftale mellem Ældre Sagen Hedensted og kommunen om tryk telefon/deviceoptimering.

- Samspillet mellem frivillighed og offentlig indsats anses i Ældre Sagen som værdifuldt.
- Frivillig indsats har brug for gode rammer.
- Frivillige ledes altid af frivillige, dvs. at kontakten med kommunens kontaktperson(-er) sker gennem en aktivitetsleder.
- Aktivitetslederne styrer indholdet og omfanget af den frivillige indsats.
- Ældre Sagen respekterer kommunens frivilligpolitik, i det omfang, den ikke kolliderer med Ældre Sagens frivillighedspolitik og rammer.

Nøgleord for et velfungerende samarbejde

- Samarbejdet mellem kommunen og Ældre Sagen er ud over omhyggelig planlægning , reel inddragelse og veludført opgaveløsning også bundet op på:
- Tillid,
- Troværdighed,
- Åbenhed og ærlighed
- Gensidig respekt (roller, værdier, baglande)
- Fælles holdning til opgaven
- Ligeværdigt samarbejde

Er Ældre Sagen ”pot og pande” med kommunen?

- **NEJ. Vi er os selv!**
- Vi har på mange måder et godt samarbejde, med kommunen og dens forskellige enheder, både omkring vågetjenesten, spisevenner, borgere der er på kanten, i netværk, med hjemmepleje, med forebyggende sygeplejersker m.fl.
- Vi fremsætter vores uforbeholdne mening, når der foreslås besparelser på ældreområdet bl.a. med veldokumenterede høringssvar. Bruger pressen, når det skønnes nødvendigt. F.eks. omkring demensplejehjemmet Kærminde, hvor fejlregning på driftsudgift på 100 mio. kr. over 5 år skulle tørres af på Social Omsorg. Ældre, voksen-handicappede, rehabilitering. Sådan gik det ikke. Kommunen bevilgede pengene, men vi holder øje med dem.

Er alt ”lutter lagkage” i Hedensted kommune? NEJ

- **Undrsøgelse af hjemmehjælp i kommunerne (uddrag)**
- Ældre Sagens undersøgelse bygger på udviklingen i visitering til hjemmehjælp fra 2013 til og med 2023.
- Generelt et markant fald i kommunerne.
- Faldet i visitering af hjemmehjælp er især stort for ældre over 80 år.
- Alene i Hedensted er andelen af ældre, som visiteres til hjemmehjælp faldet med over 50 % på 10 år. Sund Aldring kan ikke forklare det store fald.
- KOU er bevidst om, at der generelt er rimelig tilfredshed (ej rengøring) med hjemmehjælp i kommunen ***Det, som især bekymrer KOU, er den store andel af borgere, som burde tilbydes hjemmehjælp, men som i visiteringen ikke opfylder kravene i Hedensted kommunes kvalitetsstandarder. Borgmesteren anfægter beregningerne.***

Fremtiden for Ældre Sagen i Hedensted kommune

- Umiddelbart positivt , men ikke hvile på laurbærrene .
- Der er løbende frafald i medlemsskaren grundet dødsfald, men nettotilgangen er over landsg-snit.
- Der er kamp om frivillige fra alle hjørner af foreningslivet, fra kommuner og andre myndigheder. Kommunernes rolle skal drøftes.
- Presset på pårørende er stærkt stigende og kommunerne ønsker mere inddragelse og varetagelse af opgaver.

Fremtiden for Ældre Sagen i Hedensted kommune II

- Stigende antal ældre og færre i de yngre årgange. Rekruttering og fastholdelse .
- Heldigvis har ÆS et godt renommé og er en stærk organisation både centralt og lokalt med nærvær indsigt og handlekraft. Vi skal dog hele tiden være oppe på beatet.
- I Hedensted lokalafd. fik vi i 2023 og 2024 mange nye medlemmer, op mod 50 % af disse er under 60 år. Der er noget at bygge på. Men vi er naturligvis glade for alle medlemmer.